

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ 2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Ενδεικτικές Απαντήσεις**

1^η δραστηριότητα

A1. α) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο του κειμένου «Φυσικά όμως ... να πορευόμαστε» καταλήγει σε δύο (2) συμπεράσματα. Να τα παρουσιάσετε σε μία (1) παράγραφο 60-70 λέξεων. (μον. 12)

Η περίληψη του αποσπάσματος πρέπει να στηριχθεί στα δύο συμπεράσματα του κειμένου:

1. Η ίδια η βιωμένη ζωή αποτελεί τον καταλληλότερο παιδαγωγό
2. Το βιβλίο αποτελεί σημαντικό βοηθητικό παράγοντα

A1. β) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου «Φυσικά όμως ... να πορευόμαστε» ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί την επίκληση στο συναίσθημα προκειμένου να πείσει τους αναγνώστες. Να αναφέρετε τρία (3) διαφορετικά μέσα πειθούς (μία μεταφορά, μία συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση, μία χρήση επιθέτου) παραθέτοντας ένα χωρίο για κάθε περίπτωση. (μον.3)

Μονάδες 15

μεταφορά: «μιας άσβεστης δάδας που μας περιτριγυρίζει»

συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση: «Καμιά πηγή πνευματικής τροφής»

χρήση επιθέτου: «κατάλληλες επιλογές»

Σημείωση: στην παράγραφο υπάρχουν και άλλα σημεία που ανταποκρίνονται στα ζητούμενα

2η δραστηριότητα

A2. α) Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα ... ατομικής λογικής» να εντοπίσετε τα δομικά μέρη (θεματική περίοδος, λεπτομέρειες/σχόλια, περίοδος κατακλείδα). (μον. 6)

- Θεματική περίοδος: «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα... βελτιωμένη ικανότητα κατανόησης»
- Λεπτομέρειες/σχόλια: «χαρακτηριστικά αρκετά σημαντικά... της δικής του ατομικής λογικής»
- Κατακλείδα: Δεν υπάρχει

A2. β) Να γράψετε ένα συνώνυμο για κάθε μία από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: άποψη (1η παράγραφος), ενισχύεται (2η παράγραφος), συνειδητοποιήσει (3η παράγραφος). (μον. 9)

Μονάδες 15

- άποψη: πλευρά/οπτική
- ενισχύεται: ενδυναμώνεται/τονώνεται
- συνειδητοποιήσει: αντιληφθεί/αναγνωρίσει

3η δραστηριότητα

A3. Το άρθρο πραγματεύεται τη σημασία και τη χρησιμότητα του βιβλίου. Να γράψετε μία ομιλία (200-250 λέξεις) που θα εκφωνήσετε στο σχολείο σας στο πλαίσιο ημερίδας για τη φιλαναγνωσία, στην οποία θα παρουσιάσετε την αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο

Μονάδες 20

Επικοινωνιακό πλαίσιο	Ομιλία στο σχολείο
Ύφος	Οικείο, σοβαρό, επίκληση στη λογική και το συναίσθημα
Δεδομένο	Η σημαντικότητα του βιβλίου στη ζωή μας
Ζητούμενο	Ποια είναι η αξία του για τον άνθρωπο;
Προσφώνηση	Αξιότιμοι κύριοι καθηγητές και αγαπητοί μου συμμαθητές
Πρόλογος	<ul style="list-style-type: none"> • Χαιρετίζω την εκδήλωση και ευχαριστώ για την τιμή • Παρουσίαση δεδομένου • Εστίαση στο ζητούμενο
Αξία του βιβλίου στη ζωή του ανθρώπου	<ul style="list-style-type: none"> • Βιολογικά: καλύτερη λειτουργία εγκεφάλου, βελτίωση ύπνου • Ψυχολογικά: μείωση άγχους, αποφυγή κατάθλιψης, συναισθηματική ισορροπία • Πνευματικά: αύξηση της ικανότητας κατανόησης και της κριτικής ικανότητας, ενίχυση μνήμης και συγκέντρωσης, επαφή με τη λογική σκέψη • Κοινωνικά: εμπλουτισμός δεξιοτήτων και γνώσεων, κοινωνική καθοδήγηση, βελτίωση λεξιλογίου και καλύτερη επικοινωνία, ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη, αυτογνωσία και κατανόηση του παρελθόντος, ενίσχυση εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης • Πολιτικά: ενήμερος πολίτης, ενεργοποίηση των πολιτών, διασαφήνιση δυσνόητων πολιτικών και οικονομικών όρων
Επίλογος	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακεφαλαίωση • Αισιόδοξο μήνυμα

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ πολύ για την αμέριστη προσοχή

1^η δραστηριότητα

B1. Να παρουσιάσετε σε μία (1) παράγραφο 60-70 λέξεων τον χώρο στον οποίο διαδραματίζεται η ιστορία, τα πρόσωπα που δρουν σε αυτήν και το γεγονός που τα συνδέει.

Μονάδες 15

- **Χώρος:** Ένα χωριό όπου δεν υπήρχε κανένα βιβλιοπωλείο
- **Δρώντα πρόσωπα:** Ένα παραπαίδι και ένας γέροντας έμπορος αγροτικών προϊόντων
- **Συνεκτικό γεγονός:** Η ανάγκη του παιδιού για βιβλία τον οδηγεί να ζητήσει τη βοήθεια του παππού, ο οποίος κατεβαίνει στην «πολιτεία», ώστε να του αγοράσει κάποιο. Τελικά, αποδεικνύεται πως και οι δύο συγκινούνται από τα «παραμύθια»

2^η δραστηριότητα

B2. α) Στο απόσπασμα «Έβαλε ο παππούς ... Σύμφωνοι;» να εντοπίσετε τους δύο (2) αφηγηματικούς τρόπους (αφήγηση, διάλογος). (μον.6)

- **αφήγηση:** Έβαλε ο παππούς τα μεταλλίκια στην απαλάμη του, τα πασπάτεψε με το δάχτυλο, αναποδογύρισε ένα, για να δει τι έχει από κάτω
- **διάλογος:** «Άιντε, άιντε... Σύχασε...», είπε. «Δεν σου παίρνω αυτί, σου παίρνω ένα μεταλλίκι. Σύμφωνοι;»

B2. β) Να αναγνωρίσετε τα ακόλουθα σχήματα λόγου:

- «το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»: **μεταφορά**
- «ήταν σαν μικρό σπιτάκι»: **παρομοίωση**
- «Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»: **επανάληψη/αναδίπλωση** (μον. 9)

Μονάδες 15

3^η δραστηριότητα

B3. Πώς αποδεικνύεται η μεγάλη αγάπη που φαίνεται να τρέφει ο ήρωας του αποσπάσματος για το βιβλίο; Ποια θεωρείτε ότι είναι η στάση των νέων της εποχής μας απέναντι στο βιβλίο; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

Μονάδες 20

(Υπενθυμίζεται πως όλες οι τεκμηριωμένες απόψεις γίνονται αποδεκτές)

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα, ο μικρός ήρωας τρέφει έντονη περιέργεια για τον κόσμο των βιβλίων που τον οδηγεί να «ξοδέψει» μερικά πολύτιμα

χρήματα, για να παρακαλέσει με αυτά κάποιον από τους γηραιότερους να του αγοράσει ένα, όταν κατέβει στην «πολιτεία» εμπορευόμενος τα αγροτικά του προϊόντα. Μάλιστα, όταν πετυχαίνει τον σκοπό του και φτάνει στα χέρια του ένα από τα παραμύθια, δεν το χορταίνει. Το διαβάζει τόσο πολλές φορές που στο τέλος το μαθαίνει ολόκληρο απ' έξω. Όλα αυτά αποδεικνύουν τη βαθιά του αγάπη για τα βιβλία.

Στην εποχή μας, όμως, αυτή η στάση είναι σπάνια -ιδιαίτερα από τους νέους-. Συχνά, αντιμετωπίζουν την ανάγνωση ως κάτι βαρετό που εξαντλείται μονάχα στο πλαίσιο των σχολικών υποχρεώσεων. Σπάνια, αποτελεί επιλογή στον προσωπικό τους χρόνο και όσοι διαβάζουν εξοσχολικά βιβλία συνήθως χλευάζονται από τους συνομηλίκους τους.

**Τις απαντήσεις επιμελήθηκε ο καθηγητής:
Σκαρλάτος Κωνσταντίνος**

